

винятковості, корекційна робота повинна бути спрямована на діагностику психологічних проблем підлітка та водночас пошук альтернативних шляхів їх вирішення. Доцільно залучати до такої роботи батьків, адже досить часто подібна поведінка свідчить про дефіцит уваги та любові саме в сім'ї. Загалом нетрадиційна гендерна самоідентифікація у таких осіб зникає із закінченням підліткового віку або з усуненням проблеми, що її спричиняла.

Якщо ж психологічні тести свідчать про реальну схильність особи до трансгендерності, гомо- чи бісексуальності, завдання, які стоять перед педагогами та психологами, значно ускладнюються. У цьому випадку необхідно вживати комплекс заходів, спрямованих на гендерну самоідентифікацію підлітка, розуміння ним відмінності між поняттями «гендер» і «стать». Не лась змогу переконати особу в тому, що її поведінка та почуття є варіантом норми. Таку роботу слід проводити надзвичайно обережно, щоб не спровокувати мобінгу у школі чи в сім'ї.

Підсумовуючи вище викладене можна дійти висновку, що саме підлітки з її вразливою психікою та нестійким установами стають найчастіше жертвами невизначеної гендерної самоідентифікації, що в подальшому призводить до процесу андрогінності. А саме це робить цю категорію підлітків найбільш вразливою та нездатною протистояти реаліям життям, вони перетворюються на так звану «касту недоторканих» без ані найменшого шансу на виправдання та спроби самореалізації.

Отже, проблема вродженої схильності деяких осіб до гомо- чи бісексуальності або ж трансгендерності вимагає створення об'єктивної системи діагностування такої схильності. Лише на базі такої системи можливо розробити адекватні педагогічні методи, які б полегшували усвідомлення особою власних гендерних особливостей, сприяли відповідному розвитку особистості та мінімізували негативний вплив деяких жорстких суспільних норм. Результатом корекційної роботи повинне стати виховання повноцінного члена суспільства, здатного комфортно почуватися в ньому незалежно від власної гендерної ідентифікації.

ПРИЧИНИ ТА УМОВИ ФІКТИВНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ ЯК ОБ'ЄКТ ВІКТИМОЛОГІЧНОЇ ПРОФІЛАКТИКИ

Мікіш А.С., ад'юнкт кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права НАВС

Фіктивне підприємництво в Україні є похідним від існуючих проблем у сфері підприємництва та оподаткування нашої держави. Характеристика сучасних умов підприємництва в Україні має переважно негативне забарвлення, про що й свідчить аналіз

статистичних даних що до вчинення фіктивного підприємництва. Так, з початку 2008р. по листопад 2012р. включно органами внутрішніх справ України зареєстровано 2322 випадки фіктивного підприємництва, зокрема: 2008 - 453 , 2009 - 460 (динаміка 1,5 %); 2009 - 460 , 2010 - 521 (динаміка 13,3 %); 2010 - 521 , 2011 - 565 (динаміка 8,4 %). Натомість, у 2011 році вчинено 565 злочини (розслідувано 345 крим.справ), а у 2012 - 323 (розслідувано 290 крим.справ). У той же час кількість вироків судів за ст. 205 КК України у порівнянні з кількістю порушуваних кримінальних справ є дуже низька. Це пояснюється тим, що значна частина таких злочинів залишається невиявленою з різних причин, а тому й далеко не всі випадки фіктивного підприємництва потрапляють в офіційну статистику, тобто є високо латентними. Оскільки, за останні десять років, факти використання фіктивного підприємництва в Україні не тільки не зменшилися, а навпаки, стали досить поширеними, наприклад, за вказаний період, тільки податковою міліцією виявлено підприємств з "ознаками " фіктивності понад п'ятдесят тисяч.

Причинами та умовами поширення фіктивного підприємництва, за матеріалами власного дослідження, є:

1. Деструктивні тенденції в розвитку ринкових відносин в економіці і соціальній сфері: а) економічно та соціально невмотивований радикалізм і непослідовність у здійсненні реформ; б) розрив виробничо-господарських зв'язків, падіння виробництва і зростання посередництва на шляху товару від виробника до споживача; в) збереження дії криміногенних факторів, властивих адміністративно-командним методам в керівництві економікою; г) посилення диференціації життєвого рівня населення; д) відсутність у більшості громадян навичок економічної поведінки в умовах розвитку ринкових відносин, правовий нігілізм і юридична неграмотність у здійсненні господарських операцій; е) цілеспрямовані дії злочинного світу, що переслідує в сфері економіки власні корпоративні інтереси.

2. Відсутність реальної захищеності легітимних економічних відносин, відставання правотворчої діяльності від потреб господарської практики; лібералізація правового регулювання підприємницької діяльності та пом'якшення відповідальності за правопорушення у цій сфері; безсистемне прийняття правових актів стосовно окремих елементів економічної системи, у зв'язку з чим згадані акти не тільки не співвідносяться один з одним , але іноді носять суперечливий характер.

3. Відсутність ефективної системи державного контролю за процесами перерозподілу, рухом капіталів, діяльністю господарюючих суб'єктів і т.п.

4. Недоліки організації в економічних структурах документообігу та обліку матеріальних цінностей, контролю за їх використанням, помилки в підборі, розстановці кадрів і т.п.

5. Недоліки в діяльності правоохоронних органів, відставання організаційно-управлінських заходів реагування на зміну криміногенної ситуації у сфері економіки.

Процес руйнування господарських зв'язків, загальний спад виробництва ведуть до зупинки підприємств, зростання безробіття, різкого зниження рівня життя людей. Фінансова криза, проблеми міжнаціональних відносин є тими об'єктивними умовами, які не можуть не впливати на поведінку людей, їх психологію, мораль, принципи.

Для формування і розвитку підприємництва потрібні не тільки певні соціально-економічні умови, а й соціокультурні підстави у вигляді певних традицій, цінностей, так як соціокультурні фактори є органічною частиною всіх процесів у суспільстві - економічних, соціальних, політичних, моральних. На думку багатьох західних дослідників православної культури, православ'я не формує специфічних духовних стимулів до трудової та підприємницької активності.

Різка поляризація суспільства на багатих і бідних певною мірою стимулювала зниження духовно-морального потенціалу суспільства. Зокрема, рівень освіти має двоякий вплив на рівень злочинності даної категорії. З одного боку, більш освічена людина може краще спланувати злочин, а значить, мати більше вигоди від злочину і менші витрати. З іншого боку, у неї може бути набагато більше можливостей в легальному секторі з високими доходами.

Вирішальним фактором зростання кримінальної активності в економічній сфері стало прагнення суб'єктів господарської діяльності до досягнення максимального прибутку, який в умовах високих підприємницьких ризиків (інфляція, неплатежі, високі податки, корупція, шахрайство та ін.) часто можна було досягти тільки з використанням протиправних методів. Також, суттєво детермінує економічну злочинність, зокрема фіктивне підприємництво, проникнення в підприємницьку діяльність осіб з корисливою антигромадською орієнтацією. Багато хто (в першу чергу молоді люди) знаходяться в стані пошуку "гідного" місця в суспільстві, прагнуть отримати високі доходи будь-якою ціною. Згідно вибіркового дослідження, приблизно близько 80 % опитаних молодих людей (18-25 років) без осуду ставляться до можливості отримання матеріальних коштів для відкриття своєї справи незаконним шляхом, а майже кожен другий (48%) рішуче виправдовує подібні дії.

Ще одним суттєвим чинником є існуючий порядок реєстрації суб'єктів господарювання, що створив не тільки механізм вільного

вибору економічної діяльності юридичними та фізичними особами, а й сприятливі умови для кримінального середовища.

На стані економічної злочинності позначається і деформація відносин у сфері управління економікою. Вона викликана насамперед некомпетентним втручанням деяких державних структур в економічну діяльність, прийняттям непродуманих рішень, а часом і свідомим створенням умов для реалізації корисливих цілей. Однією з причин кримінальної ситуації в економіці є недостатнє наукове опрацювання проблеми фіктивного підприємництва. По суті правоохоронні органи виявилися не готовими до роботи в нових економічних умовах.

Враховуючи такий стан справ у державі, правоохоронні органи разом з іншими державними органами повинні об'єднати зусилля в боротьбі з фіктивним підприємництвом, насамперед з виявлення та усунення причин і умов, що їх породжують. А, отже, причини та умови фіктивного підприємництва, доцільно класифікувати на: 1) Загальні або сукупні причини, зокрема: ставлення до власності; диспропорції в системі розподільних відносин; деформації в системі товарно-грошових відносин; недоліки у проведенні реформ і управлінні економікою; наявність суперечностей та прогалин у законодавчій базі; невідповідність законодавства вимогам ринкової економіки; відсутність субординації законів і нормативних документів один одному. 2) Конкретні або специфічні причини, насамперед: відсутність у переважній більшості громадян навичок економічної поведінки в умовах розвитку ринкових відносин; низька поінформованість про процедури і правила здійснення угод та інших господарських операцій; несвоєчасне державне реагування на зміну характеру економічної злочинності, яке відбувається через відсутність державної системи кримінологічного моніторингу економіки, тобто безперервного спостереження, оцінки і прогнозу явищ, що виникають в економіці; низький рівень розкриття злочинів у сфері фіктивного підприємництва, що призвело до створення умов для великої кількості осіб, що їх вчиняють.

СУТНІСТЬ НАСИЛЬСТВА ЩОДО НЕПОВНОЛІТНІХ ТА ЙОГО ВИДИ

Качелюк О.О., слухач магістри ННІПФПСКМ НАВС

Найбільш гостро проблема насильства в сім'ї постає серед неповнолітніх громадян. Це пов'язано здебільшого з вразливістю та необізнаністю дітей. Вразливість дітей до насильства пояснюється їх фізичною, психичною та соціальною незрілістю, а також залежним (підлеглим) становищем по відношенню до дорослих, незалежно від того, чи є це батьки, опікуни, вихователі, вчителі.